

Frist:

Sendes til: postmottak@kmd.dep.no

Sluttrappørt BOLYST

Til: KMD

Fra: Engeslandstunet SA

Dato: 9.september 2016

Her er sluttrappørtørt fra arbeidet med Prosjekt; Engeslandstunet!

Kommune:	Birkenes kommune
Prosjektnavn:	Engeslandstunet
Prosjektleder:	Trond Eirik Jaabæk
Leder i styringsgruppen:	Arild Tveide
Kontaktperson i fylkeskommunen:	Kari Huvestad
Hvilke mål og eventuelle delmål har prosjektet hatt?	<p>Prosjektet går ut på å bygge et aktivitetshus for hele bygda, som skal inneholde butikk, kafe, og lags- og foreningslokaler. Engeslandstunet skal også inneholde ungdoms- og eldreboliger.</p> <p>Ønsket er at det skal bli bygdas sosiale møtested i mange sammenhenger og bli et sted hvor alle generasjoner i bygda kan møtes.</p>
Hvilke hovedaktiviteter og tiltak er gjennomført i prosjektet?	<p>Folkemøter</p> <p>Strategisamlinger og kompetansehevingssamlinger.</p> <p>Studietur til Stokkøya og Hurdal</p> <p>Konferanser og nettverkssamlinger med bl.a Zero og NAL/Framtidens bygder. For øvrig og nettverksmøter med lokale entreprenører og interesserorganisasjoner og fylkeskommunen.</p> <p>Samarbeide med arkitektkontor og Workshop med Snøhetta – fase 1.</p> <p>Regelmessige styremøter og informasjonsmøter.</p>
Hvilke resultater er oppnådd i prosjektperioden?	<p>Prosjektet er et bygdeprosjekt som drives av den frivillige organisasjonen Engeslandstunet SA.</p> <p>I folkemøtene har vi etablert en kompetanse på bygdeutvikling og en forståelse for nødvendigheten av utvikling i vår egen bygd. Det er startet opp interesseorganisasjoner i lokalmatproduksjon der enkeltpersoner har et ønske om å produsere mat for salg.. Dette er innovasjonstiltak som er utløst av folkemøtene og folkeopplysningen i prosjektperioden.</p> <p>Den norske tyttebærfestivalen er startet opp av styret i Engeslandstunet i et forsøk på å etablere utvikling og satsing på lokalmat på Engesland. Disse tiltakene er viktige med tanke på å etablere og trygge arbeidsplasser i nærmiljøet som igjen er viktig for utviklingen av Engesland som bygd.</p>

	<p>I tillegg er det startet opp en grønn bedrift – Engesland massivtre AS og som et resultat av folkeopplysningen. Smartskog AS er blitt opprettet i prosjektperioden parallelt med prosjektet. Dette er blitt opprettet uavhengig av prosjektet, men jobber nå tett med Engeslandstunet for å kunne bidra til utbyggingen av sentrum.</p> <p>Vi har fått lagt inn føringer i reguleringsplanen for sentrumsområde.</p> <p>Gjennom samarbeidet med Snøhetta har vi fått spisset målet med utbyggingen; Vi skal bygge verdens beste trehus og da med tanke på bruk av lokalt tømmer/materialer, samarbeid med lokale entreprenører og med en energistandard som går ut over miljøkrav til passivhus-standard.</p> <p>Vi har åpnet en Verdibank der innbyggere har lagt inn sin kompetanse og dugnadsinnsats. Dette står som kapital i denne banken. Lokalene bruker vi til planleggings-, styre- og informasjonsmøter, og er blitt et viktig møtepunkt for innovative diskusjoner og nettverksmøter.</p> <p>En gruppe mennesker jobber med planer om Norges første og foreløpig eneste skitunell i tre! Dette initiativet er kommet som et direkte resultat av utviklingsarbeidet i prosjektperioden. Om dette prosjektet realiseres, er vanskelig å si, men planene er der og satsingen er seriøs og grundig.</p>
<p>I hvilken grad har prosjektet nådd sine mål? Sett ett kryss</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Resultater og mål er i hovedsak realisert - Forventer resultater først innen to år fra nå X - Forventer resultater først etter to år eller mer - Forventer ikke vesentlige resultater
<p>Hvilke uventede resultater har prosjektet hatt (positive og/eller negative)?</p>	<p>Vi har nevnt over at prosjektet har ført til at vi er blitt klar over at arbeidsplasser er en veldig viktig del av bygdeutvikling. Har vi arbeidsplasser, kan vi lettere tilby boliger. Disse små prosjektene som er satt i gang har vært veldig positive for bygda. Det har vært samlende og nyskapende.</p> <p>Vi engasjerte en lokal arkitekt som jobbet tett med prosjektet i en periode. Dette munnet ut i arkitekttegninger av et aktivitetsbygg med boliger og butikk. Utformingen og tankene bak disse arkitekttegningene holdt ikke de mål vi har satt for området og bebyggelse. Vi stoppet derfor samarbeidet med denne arkitekten. Dette arbeidet har vært kompetansehevende for oss og gjort mer bevisste på hva vi ønsker, men med kostnadene som dette medførte må vi si at dette totalt sett har vært negativt for prosjektet. Vi ville gjerne vært foruten denne delen av prosjektet.</p> <p>Som en kuriositet har det og blitt startet et mannskor i bygda som allerede synger sanger om tunet. Både selvdiktede og kjente og kjære sanger er blitt avsungen på folkemøter og ved kontrakstingganger. Se f.eks her: http://www.lillesandsposten.no/nyheter/snohetta-og-engeslandstunet-skrev-under-kontrakten-1.1334824</p>

<p>På hvilken måte har prosjektresultatene kommet målgruppene til nytte?</p>	<p>Foreløpig har vi ikke nådd vårt endelige mål med å reise bygningene vi trenger. Derfor har ikke ungdom og eldre fått tilgang på boliger.</p> <p>De andre resultatene som er nevnt har ført til en kompetanseheving på innovasjon og bygdeutvikling.</p>
<p>Hvor, geografisk, har prosjektet hatt sine resultat? (Kryss av)</p>	<p>a) Helt lokalt nedslagsfelt X</p> <p>b) Egen kommune X</p> <p>c) Effekten kommer innen flere kommune i regionen.</p>
<p>Hvilke målsettinger for distrikts- og regionalpolitikken kan prosjektet bidra til? (Sett kryss ved svaret, max tre kryss)</p>	<p>a) Stabilisere eller øke befolkningen X</p> <p>b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser X</p> <p>c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer X</p> <p>d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne X</p> <p>e) Økt kompetanse (både realkompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen X</p> <p>f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, andre transporttiltak og bredbånd)</p> <p>g) Styrke regionale senter</p> <p>h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter? X</p> <p>i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål? X</p>
<p>Hvilke arbeidsformer og metodikk er brukt i prosjektarbeidet?</p>	<p>Det aller meste arbeidet er lagt ned som dugnadsinnsats i form av styremøter i Engeslandstunet SA. Vi har forsøkt å jobbe med informasjon til alle i bygda i form av strategisamlinger og folkemøter. Vi har jobbet mye med nettverksbygging via kontakter med aktuelle samarbeidspartnere.</p> <p>Samarbeidet med kommunen har vært helt avgjørende for dette prosjektet. Støtten fra kommunen har ikke vært i kroner og øre, men ved en kontaktperson i kommunen som har jobbet tett med oss i Engeslandstunet. Denne kontakten har tilført prosjektet kontakter av uvurderlig betydning og i tillegg satt standarden for målene våre. Denne personen har sett bygda utenfra og minnet oss på hvilke unike verdier bygda har å by på.</p>
<p>På hvilken måte har kommunen/prosjektet fått ny/endret kunnskap om lokalt utviklingsarbeid som følge av prosjektet?</p>	<p>Bygda Vegusdal/Engesland har lenge vært en fraflyttingstruet bygd til å bli en bygd som tør å satse på utvikling og ambisiøse prosjekter, og som våger å tro på tilflytting i tråd med målsettingen for prosjektet. I tillegg til de nevnte ringvirkningene er det parallelt skjedd en positiv endring i forhold til å tørre å sette i gang med prosjekter som øker aktiviteten og attraktiviteten i bygda.</p> <p>Det er stor enighet om at det er fullt mulig å bygge et tun med boliger for tilflyttere og bygdas unge og eldre.</p>
<p>Deltakelse på samlinger med utgangspunkt i</p>	<p>Har dere deltatt på samlinger i forbindelse med prosjektet?</p> <p>Ja bl.a Zerokonferansen.</p> <p>Hvordan har ekstern kommunikasjon bidratt til prosjektresultatet?</p>

prosjektet og eksternt kommunikasjon	<p>Deltakelese i framtidens bygder har vært en veldig viktig «trendsetter» for vår ideologi og våre mål med bygdeutvikling.</p> <p>Har dere delt kunnskap med andre underveis i prosjektperioden?</p> <p>I alle nettverkssamlinger med aktører innenfor miljø og byggebransjer har vi delt vår kunnskap. Helt konkret har vi holdt foredrag på stedsutviklingsseminar i Kvitseid i Vest-Telemark.</p>
Hva har forankringen betydd for resultatene?	<p>Uten disse forankringene, hadde vi ikke kommet noen vei.</p>
Hva har bolysttilskuddet betydd for prosjektet?	<ul style="list-style-type: none"> - Utløsende for igangsetting? X - bidratt til at prosjektet er gjennomført i større skala? - Raskere prosjektgjennomføring? X - Sterkere kompetanse og kvalitetssikring? X
Gi en kort omtale av hvordan arbeidet er tenkt videreført etter prosjektets slutt (maks 250 ord)	<p>Vi har nettopp fått et kompetansehevingstilskudd av Husbanken på 500 000,- som skal føre til en mulighetsstudie for Engesland sentrum. I begrunnelsen for vedtaket står det at det er lagt vekt på det tidligere arbeidet med prosjektet. Det er innlysende for oss at midlene fra Bolyst har ført til såpass gode planer og resultater at Husbanken på bakgrunn av dette gir oss tilskudd. Mulighetsstudiet gjør oss i stand til å presentere dette for utbyggere og entreprenører og andre finansielle institusjoner.</p> <p>Vi jobber derfor videre med å etablere et nytt og spennende bomiljø i Engesland sentrum med uforminsket styrke.</p> <p>De andre resultatene vi har oppnådd videreføres.</p>
Overføringsverdi / hva kan andre lære av deres prosjekt?	<p>Det en kan lære av vårt bygdeprosjekt er at det er viktig å gå breitt ut med planene, informere masse, og ta bygdefolket med på råd. Men så er det ikke er bygdefolket som skal reise byggverket. Å få med hele bygda på et så stort dugnadsprosjekt er tidkrevende og vanskelig. Når det i dette tilfellet skal resultere i å realisere bygging av aktivitetshus med leiligheter i sentrum, er det enormt viktig å la entreprenører ta seg av dette. Bygdefolk kan tross alt ikke bygge ut sentrum på dugnad.</p>
Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	<p>Se vedlegg.</p>